

PLÁN ČINNOSTI
Vědecké knihovny v Olomouci
na rok 2024

VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V OLOMOUCI

VKOL

PLÁN ČINNOSTI

Vědecké knihovny v Olomouci

na rok 2024

A. Úvod

Vědecká knihovna v Olomouci (VKOL) bude v následujícím období nadále plnit všechny své funkce, které jí ukládá zákon č. 257/2001 Sb. v platném znění, zřizovací listina a další dokumenty vymezující činnost Vědecké knihovny v Olomouci. Je připravena pokračovat v aktivní spolupráci s Národní knihovnou České republiky a dalšími knihovnami, celorepublikovými oborovými sdruženími a svazy, zahraničními partnery a podílet se na implementaci nových technologií zejména v oblasti digitalizace, ochrany, zpřístupnění kulturního dědictví a dalších informačních zdrojů.

Po úspěšném otevření Červeného kostela a vybudování nového oddělení Vzdělávání, věda a marketing (VVM), které má jeho provoz na starost, bude cílem udržet dosavadní kvalitu a pestrou strukturu programu, tak aby VKOL v plné šíři naplňovala svou kulturně-vzdělávací funkci (komunitní pilíř knihovny), jak je ostatně stanoveno v *Koncepci využití Červeného kostela*, schválené v roce 2021. Taktéž ve své výstavní činnosti bude vycházet z této koncepce. Knihovna bude nadále rozvíjet spolupráci s kulturními a vzdělávacími institucemi nejen v Olomouci, ale v celém Olomouckém kraji. S některými již byla spolupráce úspěšně navázána a první projekty byly realizovány v rámci uzavřených memorand (např. s MDO, MFO, PO apod.). Pokud se VKOL podaří opět získat finanční prostředky, bude pokračovat v úspěšném projektu průvodcovské služby Červeného kostela, který se stal i novou vyhledávanou turistickou atraktivitou Olomouckého kraje.

Velké příležitosti vidí Vědecká knihovna ve své grantové činnosti. Následující období věnuje přípravě kvalitních projektů pro získání financí z různých dotačních titulů. Prioritou pro VKOL zůstává příprava žádostí o získání dotací v nově plánovaných dotačních výzvách avizovaných v rámci Národního plánu obnovy a úspěšné zakončení již běžících projektů, z nichž největším je vzdělávací projekt pracovníků v kultuře a kreativním sektoru Kreativní akademie Olomouckého kraje. Díky tomuto projektu bude VKOL pokračovat ve zvyšování profesních kompetencí i svých zaměstnanců, a to především v oblasti managementu, lidských zdrojů, komunikačních a ekonomických dovedností. V roce 2024 čeká VKOL v úzké spolupráci se zřizovatelem, Olomouckým krajem, realizace projektu Komplexní obnova a modernizace digitální jednotky VKOL, pokud se podaří získat dotaci z NPO. Dále bude VKOL pracovat na oslovování sponzorů formou fundraisingu.

V oblasti internacionalizace se VKOL zaměří na prohloubení spolupráce s Vojvodskou knihovnou im. Emanuela Smolky v Opolí, s městem a knihovnou v Nördlingenu (mj. bude

usilovat o záchranu a získání cenného fondu Olmützer Heimatstube) a pokusí se navázat partnerství s novými zahraničními partnery.

Do roku 2024 vstupuje VKOL s odhodláním nadále rozšiřovat a zkvalitňovat své služby, aby nadále držela krok s rozvojem společnosti a vycházela tak vstříc aktuálním potřebám uživatelů. Veškerá činnost Vědecké knihovny v Olomouci by však nebyla možná bez podpory zřizovatele Olomouckého kraje a dobré spolupráce s provozovateli veřejných knihoven a pověřenými knihovnami, jejichž záslužnou činnost veřejnosti zamýšlí VKOL představit formou reprezentativní publikace. Záměrem VKOL je také prohlubování spolupráce se statutárním městem Olomouc a dalšími veřejnými kulturními institucemi i soukromým sektorem.

Za velmi důležité považují participaci všech vedoucích pracovníků na přípravě *Strategie rozvoje VKOL na léta 2024–2028*. Velkým úkolem pro VKOL v následujícím období, vyžadujícím zapojení Olomouckého kraje, města Olomouce a státních institucí, je zahájení diskuze o stavbě nové moderní budovy VKOL, jak s tím počítá *Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029*.

Vizí VKOL je z dlouhodobějšího hlediska stát se centrem poznání pro 21. století se zaměřením na cílové skupiny, mezi které patří převážně studenti, pedagogové, vědci a odborná veřejnost. Centrem popularizujícím vědu, vzdělávajícím uživatele služeb knihovny všech věkových kategorií a nabízejícím plně digitální i klasické služby.

RNDr. Bc. Iveta Tulpíková
ředitelka VKOL

B. Hospodářské a organizační úkoly

Ekonomika a provoz

Hlavním úkolem v oblasti ekonomické bude rozpis schváleného rozpočtu, průběžné sledování jeho plnění a kontrola čerpání jednotlivých položek. V průběhu roku bude zpracován návrh rozpočtu na další rok, střednědobý výhled rozpočtu a střednědobý plán oprav a investic.

Průběžně bude vedena účetní evidence VKOL, zpracovávají účetní výkazy, statistické výkazy a rozborů hospodaření. Měsíčně budou odesílána účetní data zřizovateli, čtvrtletně pak účetní výkazy do CSÚIS.

Společně s vedoucími projektů a projektovým manažerem bude zajištěna ekonomická část agendy schválených a připravovaných projektů VKOL.

Bude zajištěna řádná evidence veškerého majetku svěřeného VKOL k hospodaření. V pravidelném termínu proběhne inventarizace majetku dle platných předpisů. Majetková data budou i nadále čtvrtletně odesílána zřizovateli do jednotné evidence majetku.

Bude zabezpečeno plnění všech daňových povinností VKOL z hlediska daně z příjmů právnických osob a DPH, zřizovateli budou aktualizovány podklady pro zpracování daně z nemovitostí.

Pokladní VKOL bude i nadále metodicky vést zaměstnance vybírající hotovost od čtenářů, bude kontrolovat a zajišťovat průběžné odvody z jejich příručních pokladen do hlavní pokladny tak, aby byly prováděny dle nastavených pravidel a nedošlo k překročení stanovených finančních limitů.

V oblasti personální a mzdové budou plněny všechny úkoly vyplývající VKOL jako zaměstnavateli z hlediska sociálního a zdravotního pojištění a daně z příjmů ze závislé činnosti včetně povinných výkazů a hlášení.

V oblasti personální budou řádně vedeny osobní spisy zaměstnanců, sledovaná jejich praxe a odpovídající platové zařazení. Budou prověřovány výkazy jejich docházky, sledováno čerpání řádné dovolené a vykazování přesčasové práce. V souladu s vnitřními předpisy a předpisy k FKSP bude kontrolován nárok na poskytování příspěvku na stravování zaměstnanců. Forma

příspěvku (stravenky, e-stravenky, stravenkový paušál) bude daná výsledky kolektivního vyjednávání s odborovou organizací působící ve VKOL v návaznosti na schválený rozpočet.

I nadále bude pokračovat spolupráce s oddělením KIS a právníkem a bude vedena agenda spojená s vymáháním nevrácených knih a neuhrazených poplatků z prodlení.

V celé oblasti personální, ekonomické i v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci budou průběžně i nadále sledovány veškeré legislativní změny tak, aby byly včas promítnuty do vnitřních předpisů VKOL a běžné praxe.

V oblasti správy a údržby majetku budou i nadále průběžně zajišťovány povinné revize a technické kontroly u všech objektů a zařízení, kontrola funkcí zabezpečovacího systému a EPS, péče o protipožární ochranu a bezpečnost práce ve spolupráci s vedoucími oddělení, úseků a směn a protipožárními hlídkami, zásobování čisticími a úklidovými prostředky, OOP a nákup dlouhodobého hmotného majetku vyjma výpočetní techniky.

C. Doplnování a zpracování fondu

Povinný výtisk

VKOL, jakožto příjemce celostátního povinného výtisku, bude zajišťovat co nejúplnější získávání povinného výtisku (PV) neperiodické a periodické literatury, a to díky kontrolám dodání PV a jejich včasným urgencím. Nejvýznamnějším nástrojem k dosažení úplnosti PV je srovnání přírůstků s knihovnami s právem celostátního povinného výtisku, Národní knihovny ČR (NK ČR) a Moravské zemské knihovny v Brně (MZK). Dále se bude úplnost dodání PV ověřovat sledováním aktivní vydavatelské činnosti nakladatelů, pomocí systematických kontrol řady ISBN a ISMN a seznamu deziderát. Větší důraz bude kladen na spolupráci s oddělením mezinárodních agentur ISBN a ISMN. VKOL bude nadále úzce spolupracovat s MZK ve věci soudního vymáhání nedodaných povinných výtisků. Knihovna počítá s účastí na knižních veletrzích v Ostravě, Praze a Havlíčkově Brodě, kde dochází k odběru PV a navazování dobrých vztahů s nakladateli.

Dary

Významným zdrojem retrospektivního doplňování chybějícího povinného výtisku, poškozených titulů, dalších výtisků a zahraniční literatury jsou knižní dary od soukromých osob, institucí či z pozůstalostí. VKOL bude doplňovat knižní, časopisecké, zvukové aj. dary buď na základě předem prověřených seznamů, nebo až po jejich prověření de visu. V závislosti na časových možnostech bude akvírovat vyřazenou literaturu z jiných knihoven, a to ve spolupráci s oddělením IT, které seznamy literatury nejdříve porovná s fondem VKOL v ALEPHu. Knihovna bude pokračovat ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci a nově také s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, které VKOL zprostředkovávají svoje multiplikáty pouze za poštovné. VKOL bude hledat možnosti pro uskladnění přijatých darů.

Nákup

Nákupem dalších výtisků se VKOL snaží ponechat konzervační fondy v režimu prezenčního půjčování a současně poskytnout uživatelům další exempláře žádaných titulů. Prioritou bude doplňování regionálních dokumentů. Retrospektivně bude knihovna nakupovat dezideráta, ztráty povinného výtisku, poškozené tituly nebo další výtisky. Nákup bude probíhat na základě výstupů velmi požadované literatury nebo na základě tipů od tzv. garantů nákupu, kteří se účastní pravidelných výstavek povinného výtisku.

Nákup zahraniční literatury bude probíhat nadále v součinnosti s mezinárodní výměnou publikací, která je pro VKOL vždy významným zdrojem akvizice. Její nezastupitelnost spočívá v získávání šedé literatury a cenově nákladnějších titulů, její význam je dále tam, kde není dobře rozvinutý knižní trh. Dohled nad zahraničními nákupy a nad čerpáním financí na veškeré nákupy literatury bude mít akviziční komise, její členové se schází 4× do roka. Akvizice bude vyhodnocovat nejvýhodnější cenové nabídky od osvědčených distributorů, zejména Slovart, Kuba libri, Megabooks, VebturesBooks, ILC, a Booktook. Nákupem do fondu budou doplněny zahraniční tituly do angloamerické a německé knihovny a pro trvalé uchování budou pořízeny zahraniční bohemika.

Výměna zahraniční literatury

Za neocenitelný zdroj knihovna považuje mezinárodní výměnu publikací, která zpravidla předchází nákupu. Knihovna se zaměří na akvizici české produkce vydávané na Slovensku, jež nepodléhá povinnému výtisku, dále na zahraniční bohemika, šedou literaturu, jazykové učebnice, oborově především na humanitní vědy, zejména dějiny a architekturu. VKOL bude akvírovat u dlouhodobých spolupracujících partnerů. Tituly, které vkládá VKOL do výměny, jsou určeny k beznákladové propagaci samotné knihovny, Olomouckého kraje, českých autorů a nakladatelů.

Periodika

Předmětem činnosti úseku časopisů bude zejména evidence a archivace povinného výtisku s důrazem na regionální produkci. Nákupem bude doplňovat denní tisk a odborné tituly pro interní cirkulaci. Na základě cenových nabídek dodavatelů bude vybrán dodavatel na nákup vybraných zahraničních titulů. Úsek periodik bude zajišťovat donášku všech titulů běžného ročníku do hlavní studovny a dále cirkulaci odborných periodik. Do budoucna bude snahou VKOL rozšířit skladovací prostory běžného ročníku časopisů.

Zpracování fondů

V souvislosti s blížícím se koncem podpory systému Aleph a s přechodem na nový knihovní systém je žádoucí, aby se knihovna zaměřila ve spolupráci s oddělením IT na analýzu obsahu katalogu v databázi SVK01 a věnovala se opravám a deduplikaci záznamů, což obnáší dostatečné personální zajištění. Snahou VKOL bude navýšení pracovních úvazků na akvizici a zpracování dokumentů.

Hlavní prioritou jmenného a věcného zpracování bude zpracování povinného výtisku (s výjimkou grafiky, zvukových dokumentů a elektronických zdrojů na pevném nosiči) v rámci sdílené katalogizace Cluster. Ostatní přírůstky do fondu VKOL budou editovány pouze a přímo v lokální bázi katalogu SVK01. Jedná se o nový přírůstek starších bohemik (vydaných před rokem 2005), zahraniční literatury, šedé literatury (divadelní programy, katalogy výstav / aukcí aj.), dále se v bázi SVK01 budou editovat starší další výtisky mající záznam pouze v naskenovaném katalogu GEK. Veškerý nově příchozí přírůstek do fondu knihovny bude zpracováván dle katalogizačních pravidel RDA, s výjimkou dalších výtisků, které mají alespoň minimální bibliografický záznam. Dále bude prováděna revize jmenného a věcného zpracování v případě, že titul dosud neprošel popisem v žádné kooperující knihovně Clusteru a jmenná revize všech záznamů dokumentů vytvořených v bázi SVK01.

Knihovna bude nadále sledovat vývoj katalogizačních pravidel RDA, a to stránky katalogizační politiky Národní knihovny ČR (NK ČR), nové schválené interpretace a sekci *Dotazy ke katalogizaci*. Pracovníci se budou účastnit v NK ČR pracovních skupin pro zpracování dokumentů, semináře Souborného katalogu ČR a národních autorit. VKOL bude nadále pokračovat ve sdílení autoritních dat a bude se podílet na tvorbě nových národních autorit – jmenných (korporace, jména osob), geografických, názvových (editací autoritních záznamů v bázi AUT10) a tematických (odesláním návrhů v tabulce Excelu e-mailem). Podle dohodnutých a schválených pravidel projektu obalkyknih.cz bude VKOL nadále skenovat obálky a obsahy dokumentů a hlavní autory titulů. Kromě monografií se budou skenovat i vícesvazkové monografie, seriálové publikace a některé speciální dokumenty. VKOL bude pokračovat ve zpracování dokumentů rozsáhlých sbírkových kolekcí zahraniční provenience, které získala VKOL darem od p. Franze Kubina. Dále plánuje, buď cestou navýšení pracovních úvazků, nebo prostřednictvím projektových aktivit, pokračovat také ve zpracování knižního daru od p. Gada Freudenthala.

V závislosti na množství přírůstku se VKOL bude věnovat kontrole věcných rejstříků a formalizaci věcných selekčních údajů podle souboru autorit a dále retrokonverzi záznamů, která bude zajištěna také v rámci služeb a pracovních dohod. V příštím roce knihovna počítá nadále pokračovat na retrokonverzi generálního lístkového katalogu VKOL do roku 1959 v rámci projektu VISK 5.

D. Správa fondu a historické fondy

Expedienti oddělení SFHF budou pokračovat v průběžném stěhování fondů z hlavní budovy do prostor depozitáře, aby bylo uvolněno místo pro nový přírůstek oktavových signatur, konkrétně od 1-222.001 cca do 1-236.000. Dále budou prozkoumány možnosti přesunu části fondu velkoformátových dokumentů ze sklepa hlavní budovy do depozitáře v Hejčíně, stejně jako uložení kazet a videokazet tamtéž. V depozitáři Holická bude v průběhu roku reorganizováno rozmístění velkoformátových starých tisků tak, aby byla scelena signaturová řada a dokumenty mohly být uloženy ve vhodnější svislé pozici.

Ve spolupráci s restaurátorkou revize fondu vyhodnotí, které z cizojazyčných dokumentů zasažených plísní mohou být odepsány a které budou restaurovány. Bohemikální dokumenty budou ošetřeny v plném rozsahu, pokud nebude na knižním trhu adekvátní náhrada. Úsek revize předá do oddělení DZF podnět k nákupu v případě výrazného fyzického opotřebení dokumentů nebo v případě dlouhodobě pohřešovaného dokumentu, potvrzeného revizí. I nadále budou dopracovávány záznamy do elektronického katalogu formou retrokonverze, včetně revize a odeslání do Souborného katalogu ČR.

Bude provedena revize trezoru historických fondů, podsbírek zapsaných v CES a těchto signaturových řad:

• 60.001–70.000	50 356 sv.,
• 160.001–180.000	41 129 sv.,
• A5 Skl 080.001 – A5 Skl 120.000	40 000 sv.,

Celkem	131 485 sv.
--------	-------------

Úsek historických fondů se vedle běžné činnosti bude zabývat přípravami výstav založených na prezentaci historických fondů. Na jarní měsíce je naplánována expozice přibližující postupy při restaurování historického fondu, na podzim bude představena výstava přibližující historické kuchařské knihy od nejstarších do 1. pol. 20. století. Vedle toho se počítá s krátkodobými výstavami při příležitosti jednorázových akcí v průběhu roku.

Pracovníci úseku historických fondů budou ve spolupráci s úsekem digitalizace nadále zajišťovat účast VKOL v mezinárodním projektu *EODOPEN – eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens*. Projekt v roce 2024 končí.

Na podzim bude uspořádán další ročník konference *Bibliotheca Antiqua* a bude vydán sborník příspěvků.

Pracovníci oddělení SFHF se budou podílet na odborné části programu Červeného kostela, a to především prostřednictvím cyklu diskusí a přednášek na historická témata, ale také návrhy a součinnosti při setkáních a přednáškách významných osob současného dění.

E. Studovny a služby

Hlavní studovna

Hlavní studovna bude sloužit pro prezenční studium knih a časopisů. Budou zde také prezenčně půjčovány tištěné normy, patenty a zpřístupněny normy v elektronické podobě. Pracovníci hlavní studovny budou návštěvníkům poskytovat komplexní informační servis o všech službách knihovny, soustředit se na propagaci elektronických informačních zdrojů, digitální knihovny Kramerius a díky spolupráci s Národní knihovnou ČR také na propagaci databáze Děj nedostupných na trhu. Pro čtenáře budou vystaveny nejzajímavější české i zahraniční tituly časopisů ze všech oborů. Ve spolupráci s oddělením DZF bude průběžně doplňována zdejší příruční knihovna.

Půjčovní služby

Výpůjční služby budou důsledně kontrolovat stav vrácených knih za účelem odhalování poškozených knih. Volný výběr (VV), který se v roce 2023 rozšířil o literaturu národnostních menšin, oddíl young adult a deskové hry, projde v roce 2024 úpravou orientačního systému, vybavením dalšími regály s naučnou literaturou, kobercem a podsedáky pro děti. Knihovníci se soustředí na výběr nejlepších knih z jednotlivých oborů a ve spolupráci s oddělením DZF průběžně doplní nabídku. VV bude i nadále obsahovat knihy a hry pro děti, beletrii, anglickou knihovnu, doporučenou četbu k maturitě i naučnou literaturu. Pracovníci volného výběru budou pokračovat ve vytváření seznamů a tipů pro čtenáře všech věkových kategorií.

Meziknihovní služby

Pracovnice úseku budou spolupracovat s českými knihovnami, především Národní knihovnou ČR, v činnostech souvisejících s meziknihovními službami. Zajistí informační služby českým knihovnám na úseku pasivní meziknihovní služby. Soustředí se také na zvýšení počtu kladně vyřízených požadavků na digitalizované dokumenty žádané ze zahraničí ze zemí mimo EU. Obsluha studovny vázaných novin, kde probíhá mimo jiné rovněž vyřizování požadavků aktivní meziknihovní služby, bude i nadále poskytovat kvalifikované informace ke službám VKOL. V návaznosti na žádosti uživatelů se bude poskytovat zpětná vazba i dalším oddělením, například návrhy na nákup chybějících děl či návrhy na doplnění katalogizačních záznamů, případně upozorňovat na poškozené svazky ve fondu. Pracovníci budou předávat informace oddělení IT o uživatelských problémech s digitální knihovnou Kramerius. Nedílnou součástí

práce úseku MS/STVN bude nadále propagace meziknihovních služeb, digitální knihovny Kramerius a Databáze děl nedostupných na trhu (DNNT). V průběhu roku se pak úsek zaměří na hledání cest k obstarávání dokumentů z nehrazených elektronických zdrojů a obecně k urychlení cesty dokumentu k uživateli.

Informační služby

Pracovníci budou všem návštěvníkům poskytovat kompletní informační servis o službách knihovny, a to jak na informacích v půjčovně, tak v hlavní studovně. Zaměří se na propagační činnost týkající se elektronických databází, kterými knihovna disponuje, případně volných zdrojů. Informační služby budou navazovat na dobrou spolupráci se středními, vyššími odbornými a vysokými školami z předchozího období. I nadále však bude kladen důraz na práci se všemi vrstvami obyvatelstva.

Významnou činností tohoto úseku bude zajištění exkurzí, bibliografických a tematických besed pro školy, které budou rozvíjet čtenářskou digitální a informační gramotnost a mediální vzdělanost. Úsek bude na objednávku sestavovat rešerše a poskytovat bibliografické a faktografické informace. Soupisy tematicky zpracovaných rešerší budou katalogizovány v systému Aleph. Informační služby budou shromažďovat i tipy na doplňování knižních fondů. Pokračovat bude i chat *Ptejte se knihovny* a služba se rozšíří i o on-line konzultace. Pilotní projekt Individuálních konzultací k vyhledávání zdrojů a k citování bude na základě zpětné vazby od uživatelů vyhodnocen a rozšíří se tak, aby odpovídal aktuální poptávce.

Multimediální studovna

Fond multimediální studovny bude nadále průběžně doplňován zejména díky povinnému výtisku, ale také případnými dary zvukových dokumentů. Další významnou složkou akvizice fondu je doplňování titulů zvukové knihovny pro nevidomé a těžce zrakově postižené uživatele formou nákupu z nabídkových seznamů Knihovny E. M. Macana, proto bude snahou VKOL úspěšné podání žádosti projektu Knihovna 21. století.

Studovna bude nabízet uživatelům přístup na internet, zvukové, multimediální a elektronické dokumenty a zaměří se na větší využitelnost nově vytvořeného poslechového místa gramofonových desek. Snahou knihovny bude rozšířit spolupráci s organizací Tyflocentrum či SONS a nabídnout více možností zrakově postiženým osobám a získat je mezi uživatele VKOL.

Vzhledem k nárůstu počtu zvukových dokumentů v rámci povinného výtisku bude nutno doplnit sklepní prostory o další hliníkový regál pro umístění CD a CR nosičů staršího data vydání. Dořešen bude také odvoz kazet, které jsou umístěny v papírových krabicích v prostorách sklepa pod veřejnými toaletami. Počítá se s jejich uložením v depozitáři v Hejčíně.

Německá knihovna

Fond německé knihovny bude doplněn o novinky výukových materiálů profesní němčiny a příprav k jazykovým certifikátům všech úrovní. Pro potřeby *Kinderklubu* budou zakoupeny obrazové knihy, pomůcky a metodické materiály dle požadovaných dovedností. Prioritou bude doplnění filmů na DVD, audioknih a knih nominovaných na Německou knižní cenu. Z odborných titulů budou stěžejní akvizice z oblasti ekologie, vzdělávání, historie a dějin literatury. Pokračovat se bude v nákupu výukových deskových her a komiksů.

V průběhu roku bude provedena aktualizace části fondu – učebnic a výukových materiálů.

F. Informační technologie

K průběžným činnostem oddělení IT bude patřit v roce 2024 správa serverů (aktualizace, instalace nových aplikací, sledování provozu, zálohování), správa sítě VKOL, zálohování a archivace dat, běžná správa systému Aleph, správa www stránek, opravy a reindexace GEKu, údržba zaměstnaneckých, čtenářských PC a příslušenství a tiskáren, sledování a samostudium nových technologií a digitalizace periodik v prostředí krajské digitální jednotky.

V souvislosti s hrozbami kybernetických útoků bude provedeno rozšíření bezpečnostních opatření v rozsahu nezbytném pro zajištění informační bezpečnosti a ochrany dat. IT bude pokračovat v implementaci tzv. next generation firewall, který umožní dokonalejší kontrolu a analýzu provozu sítě, což usnadní detekci případných kybernetických útoků.

Vyhodnoceny budou změny v souvislosti se směrnicí NIS2, která přinese změny v oblasti zajišťování kybernetické bezpečnosti formou novelizace zákona o kybernetické bezpečnosti a některých dalších relevantních předpisů. V případě zařazení VKOL mezi organizace podléhající regulaci kybernetické bezpečnosti, budou zahájeny kroky k zajištění těchto povinností.

V rámci aktualizace virtualizačního prostředí je plánována výměna diskového pole MSA 2040, serveru v datovém centru a páskové knihovny pro archivaci dat. Proběhne výměna kamerového systému ve studovně historických fondů.

Nahrazen bude stávající tiketovací systém jiným řešením a dokončen přechod na adresářovou službu Active Directory, zakoupenou v minulém roce. Proběhne implementace VuFind jako moderního a uživatelsky příjemného rozhraní katalogu OPAC.

Ve spolupráci s NK ČR a MZK Brno proběhne přechod na vyšší verzi knihovního systému a současně bude probíhat monitoring dostupných možností přechodu na nový knihovní systém. Bude zpracována Analýza stávajících a požadovaných funkcí knihovního systému Vědecké knihovny v Olomouci. Bude implementováno zobrazování záznamů ze serveru obalkyknih.cz v knihovním katalogu OPAC.

Zástupci oddělení se budou účastnit pracovních schůzek zabývajících se výběrem nového knihovního systému pro NK ČR, MZK a krajské knihovny a jednání Pracovní skupiny Olomouckého kraje k digitalizaci sbírkových předmětů ve vlastnictví Olomouckého kraje a ve správě příspěvkových organizací v oblasti kultury svolané odborem kultury Krajského úřadu Olomouckého kraje.

V digitální knihovně Kramerius 5 budou zpřístupněny dokumenty z roku 1953. Během roku je plánována poměrně rozsáhlá obnova hardwarového a softwarového vybavení digitalizační jednotky, především výměna serverů a skenerů. Po obnově hardwaru proběhne instalace nové verze digitální knihovny Kramerius a následně migrace dat ze starší verze Krameria. Pro archivaci digitalizovaných dat je plánován nákup nového datového úložiště.

Krajská digitalizační jednotka bude pokračovat v digitalizaci knihovního fondu podle standardu Národní digitální knihovny a převádění pořízených dat do podoby odpovídající aktuálním standardům a zpřístupňovat prostřednictvím digitální knihovny Kramerius.

Krajská digitalizační jednotka bude spolupracovat s Českou digitální knihovnou v oblasti sdílení digitalizovaných dokumentů.

Digitalizační pracoviště se bude zaměřovat především na digitalizaci periodik, v první řadě novin. Ke zvýšení výkonu digitalizační linky by měla přispět realizace projektu v rámci programu VISK 7 a EOD open. I nadále bude pokračovat technická podpora projektů EOD, EODOPEN a Knihovny.cz apod.

G. Regionální služby knihovnám Olomouckého kraje

Nadále bude základní činností oddělení podílet se a koordinovat činnost regionálních funkcí v celém Olomouckém kraji, na celorepublikové úrovni spolupracovat s Národní knihovnou ČR a pracovat v pracovních skupinách pro regionální funkce a pro vzdělávání knihovníků a také v Sekci veřejných knihoven. V rámci regionu je nejužší spolupráce s pověřenými knihovnami. Při této práci budou pracovníci oddělení regionálních funkcí vycházet především z *Koncepce k zajištění RF v Olomouckém kraji pro léta 2021 až 2027* a z *Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu RF*.

Komunikačním tématem českého knihovnictví bude druhým rokem mediální gramotnost. To se oddělení RF bude snažit zohlednit při plánování vzdělávacích akcí pro knihovníky. Budou sledovány informace z této oblasti a předávány knihovníkům prostřednictvím webu VKOL nebo mailem.

VKOL, jakožto garant celoživotního vzdělávání knihovníků v Olomouckém, bude připravovat vzdělávací semináře a přednášky pro knihovníky z celého kraje. Témata vzdělávání budou odrážet aktuální trendy a potřeby, ale i reagovat na konkrétní nápady a podněty z řad knihovníků v regionu.

V průběhu roku 2024 bude pokračovat dvouletý projekt Kreativní akademie Olomouckého kraje, zde bude oddělení regionálních funkcí organizačně zajišťovat vzdělávací akce, vyhledávat a komunikovat s lektory.

Vědecká knihovna v Olomouci plánuje vydání publikace *Veřejné knihovny Olomouckého kraje*, ve které chce představit knihovny našeho regionu jako zajímavá a živá místa. Publikaci doplní fotografiemi pan profesor Jindřich Štreit se svými studenty. Oddělení regionálních funkcí zajistí ve spolupráci s pověřenými knihovnami vytipování knihoven a zajímavých akcí v knihovnách.

V průběhu roku bude opět vyhlášena soutěž *Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje*, která má za cíl podporovat a oceňovat knihovníky v menších profesionálních a také neprofesionálních knihovnách. Zorganizováno bude slavnostní předání ocenění u příležitosti Setkání knihovníků Olomouckého kraje. Dle situace bude zvaženo, zda připojit nově i vyhlášení výsledků soutěže MARK za Olomoucký kraj.

Během roku proběhnou minimálně dvě setkání s řediteli pověřených knihoven, bude zpracována *Zpráva o výkonu RF v roce 2023 za Olomoucký kraj*, průběžně budou na webové stránky VKOL do sekce pro knihovny doplňovány aktuální informace a důležité dokumenty, ve spolupráci s knihovnami Olomouckého kraje bude aktualizován adresář knihoven v kraji.

H. Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost

Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost jsou již dlouhodobě součástí nabídky Vědecké knihovny v Olomouci. Otevřením nového kulturně-vzdělávacího a komunitního centra v prostorách Červeného kostela v roce 2023 získala VKOL nové možnosti pro vzdělávání žáků, studentů i široké veřejnosti.

Pravidelné programy:

Oddělení VVM ve spolupráci s dalšími odděleními nastavilo měsíční strukturu akcí, která vychází z koncepce provozu ČK, tak jak byla uvedena v samotném projektu. Základní struktura měsíčních programů knihovny bude mít následující formu:

- autorské čtení,
- regionální/historická přednáška,
- přednáška z cyklu *Univerzita v kostele*,
- cestovatelská přednáška,
- komorní/akustický koncert,
- akce zaměřená na lingvistiku/překladatelskou činnost,
- diskuze s odborným hostem,
- NPO Kreativní akademie.

V roce 2024 bude VKOL pokračovat ve spolupráci s MDO a MFO, tyto subjekty již prostor „otestovaly“ a sami projevíly zájem v nastavené spolupráci pokračovat. Současně bude spolupracovat s dalšími kulturními institucemi působícími v Olomouci a na území Olomouckého kraje.

Vybrané plánované akce roku 2024:

- 4. 1. Tříkrálové setkání,
- 5. 1. novoroční koncert,
- 8. 1. *Teror* – MDO,
- 17. 1. Literární přednáška F. Všetický,
- 18. 1. Zdeněk Lyčka – doprovodná přednáška k výstavě *Voda je život*,
- 29. 1. koncert Spolku pro komorní hudbu,
- 30. 1. *Spisovatelé do knihoven*,
- 14. 2. přednáška *Královna Dagmar – dánská královna a česká princezna*,
- 11. 3. *Čtenářský maraton pro školy i veřejnost*,

- 11.–22. 3. festival francouzské kultury *Bonjour Olomouc*,
- KineDok projekce,
- *CoderDojo*,
- *Kinderklub*,
- 20.–28. 4. *Academia Film Olomouc*,
- 17. května až 15. června *Noc muzeí*,
- květen – pokračování festivalu „Začínáme ...“,
- 7. 6. *Noc kostelů*,
- 24. 8. *Den ukrajinské nezávislosti*,
- 2.–8. 9. *Dny evropského dědictví*,
- září *Speak-Dating*,
- 2. polovina září *Noc literatury*,
- 3.–13. 10. *Rozkvetlé památky*,
- říjen – festival *Olmützer Kulturstage*,
- 13. 12. benefiční koncert SPOLU Olomouc,
- prosinec – adventní prohlídky a koncerty.

Akce pro veřejnost

Multifunkční kulturní sál v Červeném kostele umožňuje VKOL organizovat či spoluorganizovat širší spektrum kulturně-vzdělávacích akcí pro veřejnost, včetně neformální tvorby pro mladou generaci, než tomu bylo v předcházejících letech. Vědecká knihovna se opět zapojí do osvědčených celostátních akcí jakou je *Noc literatury*, *Březen – měsíc čtenářů*, festival francouzské kultury *Bonjour Olomouc*, *Dny evropského dědictví*, *Noc muzeí*, *Noc kostelů*, *Dny židovské kultury* či *Týden knihoven*.

Závěr roku 2024 zpříjemní návštěvníkům Červeného kostela opět série adventních koncertů, případně divadlo pro děti i rodiče s vánoční tematikou.

Cílem programové nabídky je vytvářet tematicky vyvážený program reflektující aktuální témata ve společnosti. Programová nabídka se také zaměří na akce rozvíjející finanční, mediální a environmentální gramotnost nebo na akce podporující občanskou vzdělanost. Mezi oblíbené akce patří přednášky seznamující veřejnost s regionální historií a osobnostmi z regionu.

I v roce 2024 přinese VKOL autorská čtení mladých básníků a básniček z cyklu *Vy.Čítání*.

V červnu 2023 byl Červený kostel jedním ze stanovišť stále oblíbenějšího hudebního buskingového festivalu *Olomouc (o)žije*. V následujícím roce 2024 by VKOL ráda navázala na započatou spolupráci, případně ji prohloubila.

Knihovna v loňském roce nabídla veřejnosti ve spolupráci s Člověkem v tísní, organizací Šchedryk a Ukrajinci žijícími v regionu programy seznamující veřejnost s problematikou současné situace na Ukrajině. V roce 2024 naváže na tyto akce dalšími aktivitami napomáhajícími inkluzi vyčleněných menšin regionu. VKOL si klade za cíl přispívat k překonávání bariér, poznávání jiných kultur, podílet na internacionalizaci a napomáhat vzájemnému mezikulturnímu porozumění.

VKOL společně se SMOI připravuje program k roku Rakouska v Olomouci.

Nové formáty programu

- cyklus přednášek na regionální, celostátní historická témata,
- cyklus *Dialogy o vesmíru*,
- cyklus *Umění stárnout*,
- cyklus *Univerzita v kostele*,
- letní knihovní minifestival.

Mimo to o prostor ČK projevil zájem i největší festival v Olomouci – *Academia Film Olomouc*. Od roku 2023 probíhají jednání s vedením festivalu o možnostech spolupráce a využití prostor již od roku 2024 (zahájení, zakončení festivalu, virtuální realita).

Pravidelně se v programu budou objevovat regionální a historické přednášky zajišťované oddělením historických fondů ve spolupráci s oddělením VVM.

VKOL se bude i nadále zapojovat do projektu *Spisovatelé do Knihoven*, současný ročník běží od září 2023 do června 2024.

Dalším novým formátem bude přednáškový cyklus *Dialogy o vesmíru*, jehož prvním hostem bude RNDr. Jiří Grygar, CSc., a cyklus *Umění stárnout*, jenž má veřejnost připravit na pěkné stáří.

Součástí programové nabídky bude opět i performativní žánr poezie Slam Poetry. Ten má v Olomouci bohatou historii a pravidelně na své akce láka nemalé množství diváků napříč věkovým i společenským spektrem.

Spolupráci naváže VKOL i s festivalem PAF (*Přehlídka animovaného filmu a současného umění*). Festival se v posledních letech přetransformoval v kurátorskou a uměleckou platformu.

VKOL dalším ročníkem naváže na festival *Začínáme...*, kterým byl provoz Červeného kostela zahájen, a to formou Sousedské slavnosti (ve spolupráci s KMČ Olomouc-střed), nově pak ve formátu letního žánrového festivalu. Letní festival se vždy zaměří na konkrétní žánr a s ním spojené kulturní akce, autorská čtení, ale i současnou hudbu a divadlo.

Prohlídky

V nabídce pro veřejnost budou opět komentované prohlídky Červeného kostela a foyer, a to zejména v hlavní turistické sezóně od května do září, ale i v adventním čase. Snahou je prohloubit v rámci této činnosti spolupráci se SMOI, v návaznosti na dotaci na průvodcovskou činnost stejně tak, jako v roce 2023. Komentované prohlídky mimo předem avizovaný čas budou od ledna 2024 zpoplatněny.

Spolupráce s Univerzitou Palackého

V příštím roce VKOL také naváže na nedávno otevřený *Čtenářský a diskusní klub*, který v rámci Univerzity třetího věku organizuje ve spolupráci s Univerzitou Palackého.

V nabídce se také objeví nový formát pravidelných přednášek *Univerzita v kostele*, které se budou realizovat ve spolupráci nejprve s FF UP, později i ve spolupráci s dalšími fakultami.

Ve spolupráci s UP také rozšíří oddělení VVM svou činnost o účast na návštěvnicky úspěšném projektu *Noc vědců*.

Školy

V oblasti vzdělávání bude VKOL nadále pokračovat ve spolupráci se školami všech stupňů v oblasti knihovnických lekcí pro školy se zaměřením na citační etiku a práci s informačními zdroji. Nově vzniklé oddělení Vzdělávání, věda, marketing (VVM) VKOL bude navazovat na již dříve vzniklé programy pro školy a rozšiřovat jejich nabídku. Nabídne program *Cesta za knihami / Otevři si svou knihovnu*, který vznikl v minulém roce a je určen žákům 2. stupně ZŠ, nově do své nabídky zařadí i další programy pro ZŠ *Tři podoby červeného kostela aneb netopýr Max vypráví*.

Zároveň bude pokračovat s pravidelnými komentovanými prohlídkami Červeného kostela, které jsou určeny nejen široké veřejnosti, ale jsou také oblíbené v nabídce pro základní a střední školy.

VKOL si klade za cíl vzdělávat prioritně žáky středních i vysokých škol, součástí nabídky jsou ale i programy pro základní školy, jejichž prostřednictvím si knihovna vychovává budoucí čtenáře.

V každém pololetí bude školám zasílán nabídkový list programů tak, aby byly včas informovány o nabídce programů.

Kromě pravidelných aktivit nabídne oddělení VVM školám jednorázové akce typu *Čtenářský maraton*, který se bude konat při příležitosti akce *Březen – měsíce čtenářů* nebo doprovodný program k výstavám realizovaným ze sbírek VKOL (např. *Kuchařské tisky VKOL*).

Vysokoškolákům budou nabízeny individuální konzultace při psaní závěrečných, bakalářských a diplomových prací a citování literatury.

U všech akcí bude vedena evidence počtu účastníků tak, aby bylo možné jednotlivé programy průběžně hodnotit. Dalším parametrem bude také zpětná vazba od veřejnosti (podpisová kniha, anketa spokojenosti).

Vzdělávání pro zaměstnance

Součástí vzdělávání je i vzdělávání pro interní zaměstnance knihovny. V průběhu celého roku bude VKOL i nadále pokračovat ve vzdělávání v oblasti manažerských a komunikačních dovedností, ale i nových poznatků a informací v oblasti ekonomické a právní, které je převážně realizováno ve spolupráci s Olomouckým krajem v rámci projektu Kreativní akademie Olomouckého kraje.

VKOL bude dohlížet na vzdělávací procesy pro interní zaměstnance, zajišťovat zpětnou vazbu a průběžně vyhodnocovat jejich přínos tak, aby kurzy realizované z NPO byly v maximální možné míře přínosné a obohacující pro všechny zúčastněné.

NĚMECKÁ KNIHOVNA

Německá knihovna bude i nadále organizovat programy pro všechny věkové skupiny na podporu výuky německého jazyka a spolupracovat se školami, pedagogy i s nakladateli výukových materiálů. Při všech pořádaných akcích je kladen důraz na propagaci německé knihovny a jejího fondu, cílem je, mimo jiné přilákat nové čtenáře do VKOL.

V průběhu roku 2024 budou pořádány exkurze pro žáky základních, středních i vysokých škol s pracovními listy dle jejich jazykové úrovně. V nabídce budou exkurze jak obecné, tak

i odborně zaměřené na realie Německa – *Deutsche Städte und Landschaften, Erfinderland Deutschland*. Němčinu zábavnou formou představuje program *Spielort Bibliothek* aneb hraní deskových her v němčině. Dále budou v nabídce aktuální německé filmy s českými titulky. Školám z celého regionu bude dána možnost domluvit si projektové dny s němčinou, což je program šitý na míru dané školní třídě.

Pro školy je také určena soutěž v předčítání v němčině *Knihomol*, která je organizována v kooperaci s GI Pardubice a České Budějovice a kterou výrazně podporuje Goethe-Institut.

Díky spolupráci s nakladatelstvím Hueber a Klett budou nabízeny populární semináře pro učitele němčiny. Na měsíc září se pak počítá se *Speak-Datingem*.

Kinderklub aneb němčina hravě je název programu pro děti od 3 do 7 let, který bude probíhat 1 × měsíčně v prostoru německé knihovny a jehož cílem je hravě a zábavnou formou seznámit předškolní děti s němčinou. Pro děti ve věku 8 až 14 let bude připraveno hraní deskových her v němčině.

V roce 2024 bude pokračovat projekt *Deutsch is super!*, což jsou jazykové animace pro žáky 6. tříd základních škol před výběrem druhého cizího jazyka. Tento program je nabízen ve spolupráci se studenty Pedagogické fakulty UP a za finanční podpory ops. Bohemia Troppau.

Zároveň bude také realizována výstava *Příběhy z NDR*.

Olmützer Kulturtage

V roce 2024 se uskuteční jubilejní 10. ročník festivalu *Olmützer Kulturtage*, jehož cílem je propagace německého jazyka a odkrývání společných česko-německých stop v našem regionu. Termín je stanoven na 21.–27. 10. 2024. Na programu budou autorská čtení, výstavy, přednášky, divadlo, besedy s pamětníky, výlet s pamětníky a soutěž. Stěžejním tématem bude Franz Kafka a jeho odkaz pro dnešní svět. Festival bude pořádán ve spolupráci s Univerzitou Palackého a s finanční podporou Česko-německého fondu budoucnosti, Goethe Institutu, statutárního města Olomouc, Bohemia Troppau o. p. s. a Miele Technika s. r. o.

I. Bibliografie, ediční a propagační činnost

Bibliografické a biografické informace

Knihovna bude průběžně přispívat do automatizovaného kooperačního systému České národní bibliografie – články (excerpcemi z vybraných titulů regionálního tisku). Průběžná aktualizace databáze REGO bude pokračovat i v roce 2024. Bibliografické záznamy budou zahrnuty i do výroční zprávy (publikace VKOL, publikační činnost pracovníků VKOL).

Publikace

VKOL plánuje pro rok 2024 následující publikace: *Výroční zpráva Vědecké knihovny v Olomouci za rok 2023*, *Sborník z konference Bibliotheca Antiqua 2024*, katalogy, menšího či většího rozsahu, k vybraným výstavám v Červeném kostele i Galerii Biblio.

V rámci edičního plánu Olomouckého kraje plánuje vydání publikace *Veřejné knihovny Olomouckého kraje*, která představí VKOL, pověřené knihovny a další vybrané knihovny Olomouckého kraje. Cílem publikace je představit síť veřejných knihoven v Olomouckém kraji a nabídnout knihovníkům zdroj inspirace pro jejich práci. Kniha bude doplněna o barevné fotografie prof. Jindřicha Štreita.

Časopis KROK

V roce 2024 vyjdou opět 4 čísla, náklad 700 výtisků bude nadále zachován. Tematické zaměření na některé okruhy bude řešeno redakční radou časopisu. Nadále zůstává záměr přinášet příspěvky s nadčasovým charakterem. Snahou redakce *KROKu* bude aktualizovat některé rubriky a vedle fungující spolupráce s pravidelnými přispěvateli usilovat o součinnost s novými autory příspěvků. V jarním a podzimním termínu se sejde redakční rada. Na podzim 2024 proběhne výběrové řízení na grafické zpracování a tisk *KROKu* na období 2025–2026.

Tematickými okruhy jednotlivých čísel v roce 2024 budou:

1/2024 Krajina,

2/2024 České stopy v zahraničí,

3/2024 Gastronomie,

4/2024 Sladký život.

Propagace a marketing

VKOL plánuje prostřednictvím oddělení vzdělávání, věda a marketing v roce 2024:

- pravidelně vydávat tiskové zprávy,
- pokračovat v rozesílání newsletteru s měsíční frekvencí,
- revizi webových stránek ČK.

Zvýšit okruh sledujících na sociálních sítí VKOL a na internetu:

- pokračováním v aktivním působení na stávajících platformách (Facebook a Instagram),
- snahou o zachování platformy ISSUU, kde by v rámci změny podmínek došlo k navýšení výdajů,
- prezentací na oficiálních internetových stránkách VKOL a stránkách Červeného kostela, které byly vytvořeny nově v roce 2023.

Navýšit počet návštěvníků akcí prezentací:

- skrze možnosti zřizovatele (Olomoucký kraj) – LCD obrazovky autobusů KIDSOK, vlacích ČD či tištěném měsíčníku,
- skrze tištěného měsíčníku statutárního města Olomouce,
- prezentací akcí v magazínu *Akce Zábava* a *Olomoucký senior*, na webovém portále *olomouc.cz*, přes Český rozhlas Olomouc a televizní kanál ZZIP, nově také v *Olomouckém deníku*, který by ve větší míře přebíral informace z tiskových zpráv, jejichž prostřednictvím dochází k medializaci významnějších událostí,
- tištěným programem na daný měsíc v souhrnném letáku,
- rozesláním pozvánek pracovníkům VKOL s dostatečným předstihem,
- měsíčním newsletterem,
- využitím propagačních ploch spolupracujících subjektů, DPMO, Rengl, apod.

Zvýšit okruh uživatelů a povědomí o významu VKOL, udržení kontaktu se čtenáři:

- propagačními kampaněmi,
- soutěžemi,
- speciálně zaměřeným obsahem propagace (z činnosti knihovny a z knižního fondu),
- cizojazyčnými letáky,
- rozvojem spolupráce s informačním centrem Olomouckého kraje,
- vydáním publikace o knihovnách Olomouckého kraje,

- prezentací činnosti VKOL prostřednictvím revue KROK.

Nadále bude propagace zaměřená na zviditelnění knihovních služeb, mezi které se díky zrekonstruovanému Červenému kostelu do popředí dostává také komunitní funkce knihovny.

J. Projekty

Vědecká knihovna v Olomouci bude i v roce 2024 usilovat o realizaci svých projektů. Za tímto účelem bude aktivně vyhledávat dotační zdroje a následně je využívat k financování své činnosti.

VKOL bude na podzim 2023 tradičně zpracovávat žádosti v programech Veřejných informačních služeb knihoven (VISK) a Knihovny 21 století, které každoročně vyhlašuje Ministerstvo kultury ČR. Jedná se o následující programy: VISK 2 Mimoškolní vzdělávání knihovníků, VISK 3 Informační centra veřejných knihoven, VISK 4 Národní program ochrany knihovních fondů, VISK 5 RETROKON – Národní program retrospektivní konverze katalogů v ČR, VISK 6 Národní program digitálního zpřístupnění vzácných dokumentů MEMORIAE MUNDI SERIES BOHEMICA, VISK 7 Národní program digitalizace a dlouhodobé archivace dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru KRAMERIUS a VISK 9/I Rozvoj souborného katalogu ČR a souboru národních autorit. VKOL opět plánuje rozšířit a obohatit nabídku fondu zvukové knihovny pro nevidomé a těžce slabozraké postižené uživatele knihovny (K21). Podpořené projekty pak bude v roce 2024 realizovat.

Pokračovat bude spolupráce s Moravskou zemskou knihovnou v Brně na projektech Česká knihovna a Cizojazyčná literatura.

V roce 2024 bude VKOL pokračovat v realizaci projektu Kreativní akademie Olomouckého kraje, na který v roce 2023 obdržela finanční dotaci z Národního plánu obnovy prostřednictvím Ministerstva kultury ve výši 2,5 milionu korun. Jedná se o dvouletý vzdělávací projekt určený pracovníkům kulturního a kreativního sektoru, který posiluje jejich kompetence v manažerských, komunikačních a digitálních dovednostech a ve finanční gramotnosti. Aktivity projektu jsou realizovány především v prostorách VKOL, ale také v dalších místech regionu, např. městech Prostějov a Šumperk. K dosažení cíle projektu jsou využívány lidské zdroje, tj. externí lektori. Projekt je spolufinancován Olomouckým krajem.

V prvním čtvrtletí 2024 VKOL očekává výzvu pro krajské knihovny na další rozvoj digitalizace v oblasti knihoven. V rámci této výzvy VKOL plánuje realizovat projekt kompletní obnovy a modernizace digitální jednotky VKOL, který zajistí další životnost a bezproblémový chod digitalizační jednotky v horizontu 7–10 let. Z důvodu stárí serverů a nedostatečné kapacity diskového pole je nutná kompletní obnova infrastruktury a zajištění zálohy dat, která umožní v případě technických problémů obnovu dat v řádu maximálně několika dnů.

V roce 2023 podala VKOL žádost o akreditaci instituce v rámci programu Erasmus+, ve které si pro období 2024–2027 stanovila tři cíle. Prvním cílem je inovace edukačních programů v komunitním centru Červený kostel, v rámci druhého cíle VKOL plánuje vzdělávat své zaměstnance formou stínování v zahraničních institucích a třetím cílem je posilování internacionalizace VKOL. V případě schválení akreditace požádá VKOL o první mobility zaměstnanců VKOL na rok 2024 prostřednictvím Domu zahraniční spolupráce.

Posledním (šestým) rokem bude pokračovat participace VKOL na mezinárodním projektu EODOPEN – eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens, který je realizován z programu Kreativní Evropa. Projekt se zaměřuje na zpřístupnění evropských digitálně skrytých fondů 20. a 21. století veřejnosti s rozšířeným záběrem na alternativní formáty.

VKOL se v roce 2024 opět pokusí získat dotaci na realizaci dalšího ročníku festivalu *Olmützer Kulturtag* z Česko-německého fondu budoucnosti a Goethe-Institutu i dalších zdrojů (Ol. kraj, SMOL).

Ve spolupráci s Vojvodskou knihovnou im. Emanuela Smolky v Opolí bude VKOL usilovat o získání dotace a následně realizaci partnerského projektu v rámci programu Interreg Česko – Polsko 2021–2027. VKOL bude i v roce 2024 spolupracovat s knihovnou v Nördlingenu, v roce 2024 společně zrealizují výstavu a výměnné pobyty.

Vědecká knihovna bude také využívat dotační příležitosti vyhlášené statutárním městem Olomouc a Olomouckým krajem s důrazem na programy vyhlašované pro oblast kultury a cestovního ruchu 2024.

Vědecká knihovna bude hledat i jiné zdroje pro financování svých projektů, kterými bude řešit témata aktuálně zpracovávaná a určená cílovým skupinám různých kategorií či věku. VKOL se také bude ucházet o podporu nadacemi, fyzickými či právníckými osobami a bude se zabývat rozvojem fundraisingu formou systematické a dlouhodobé činnosti. Podpořené projekty budou průběžně monitorovány, reportovány a zúčtovány v termínech stanovených konkrétními donátory dotací.

K. Červený kostel

Provoz Červeného kostela se řídí *Koncepcí využití Červeného kostela z roku 2021*. V prvním čtvrtletí dojde ke zhodnocení prvních měsíců provozu ČK a foyer a navržení opatření pro další fungování ČK. VKOL plánuje doladit drobné nedostatky technicko-provozního charakteru (mikrofony, výstavní systém, vitríny, skladovací prostory, vystavení časopisů a knih, informační systém, nejednoznačné označení WC). Díky mixážnímu pultu (základní vybavení bude rozšířeno o další nezbytné funkční prvky – kabely apod.) bude možné rozvíjet hudební produkce. VKOL díky Červenému kostelu plní plně svou komunitní funkci. V kostele bude VKOL nadále pořádat vzdělávací, výstavní, hudební aktivity, a to jak ve vlastní režii, tak ve spolupráci se svými partnery. V kulturní a vzdělávací oblasti bude rozvíjet spolupráci se SMOL, MUO, PO Olomouckého kraje (VMO, MGP apod.), UPOL a dalšími institucemi, se kterými má sjednána memoranda o spolupráci (MDO, MFO, Unie výtvarných umělců apod.), usilovat bude o navázání nových partnerství v této oblasti. Fungovat bude nadále v režimu pronájmu kavárna (Traffic Coffee).

NÁJMY

Červený kostel bude také pronajímán cizím subjektům pro široké spektrum kulturních, společenských a vzdělávacích akcí (autorská čtení, konference, semináře, diskuse, přednášky, vzdělávací akce, výstavy, divadlo, svatby či firemní akce). Podmínky nájmu jsou zveřejněny na webových stránkách Červeného kostela. Pronájmy kostela budou propagovány také formou letáku, který bude distribuován firmám a dalším institucím sídlícím v Olomouci a Olomouckém kraji.

VÝSTAVY

Při plánování výstav vychází VKOL z *Koncepce využití Červeného kostela z roku 2021*. Dle této koncepce je pro výstavní účely využíváno jak přízemí kostela (prostor pod chóry) a také jeho ochozy (oba prostory současně nebo jako dva autonomní výstavní prostory pro samostatné výstavy). Dalším výstavním prostorem, který má VKOL k dispozici, je Galerie Biblio (Bezručova 2). Na ochozu jsou prezentovány spíše sekundární (doplňkové výstavy), hlavní výstavy jsou instalovány v přízemí kostela. V roce 2024 plánuje VKOL výstavy dlouhodobého i krátkodobého charakteru, realizovat bude výstavní projekty z vlastních fondů (restaurování, kuchařky apod.), dále výstavy fotografií, výtvarného umění, významných osobností, výročí, regionálních a celospolečenských témat, popularizující vědu (vlastní i ve spolupráci s dalšími

institucemi) a také výstavy přibližující cizojazyčnou kulturu v regionu (francouzská, německá kultura). V nových vitrínách budou vystavovány zajímavé knihy z fondu VKOL.

Krátkodobé výstavy plánujeme v rámci tradičních akcí jako jsou *Noc muzeí*, *Noc kostelů*, DED nebo *Noc literatury*.

Plán výstav – oddělení historických fondů

Restaurování historického fondu

22. 4. – 5. 6. 2024

autor Mgr. Rostislav Krušínský

- ve spolupráci s fakultou restaurování
- hlavní loď kostela
- založeno na fondech VKOL
- ve vitrínách ukázky restaurovaných dokumentů
- ke zvážení workshop zaměřený na zkoušku některých postupů
- tištěný výstup sešit s představením základních postupů

Muzejní noc

24. 5. 2024

Portolány Joana Olivy

autor Mgr. Jiří Glonek

- dvě barevné rukopisné námořní mapy z roku 1624 (400 let od vzniku)
- výklad o portolánových mapách
- bez panelů a bez tištěného výstupu

Kuchařské tisky VKOL

5. 9. – 9. 11. 2024

autor Mgr. Petra Kubíčková

- ve vitrínách výběr cenných dokumentů
- průřez kuchařskými knihami ve fondu VKOL
- v hlavní lodi kostela
- součástí food festival raně novověkých receptů před Červeným kostelem
- součástí podrobný katalog

Dny evropského dědictví

září 2024

Otonský evangeliář

autor Rostislav Krušínský

- nejstarší dokument ve fondech VKOL
- fragment z první čtvrtiny 11. století neboli 1 000 let starý dokument
- jeden dokument v klimatizované vitrině
- 4 panely s kontextem a dalšími vyobrazeními
- doprovodná brožura se základními informacemi

Plán výstav oddělení VVM

Osobnosti Jadrana Šetlíka

12. 12. 2023 – 12. 1. 2024

- představení portrétů významných osobností fotografa Jadrana Šetlíka
- vernisáž 12. 12. 2023

Jadran Šetlík je umělecký fotograf a portrétista. Známé jsou jeho portréty významných osobností, podnikatelů, ale i rodinné a dětské portréty.

Svým osobitým pojetím umocněným originální ruční technologií přenosu fotografie na plátno vytváří fotografické obrazy, které evokují pocit malířského plátna malovaného starými mistry a slouží jako odkaz budoucím generacím.

Výtvarné práce s tématem Tří králů

22. 12. 2023 – 15. 1. (ve foyer do 31. 1.) 2024

Výstava ve spolupráci s Charitou Olomouc představí výtvarné práce žáků základních a středních škol s tematikou tříkrálového koledování. Výstava bude zahájena ve foyer VKOL 4. ledna 2024. Práce budou vystaveny v Galerii Biblio (do 14. 1.) a také ve foyer ČK (do 31. 1.).

Výstava fotografií Vladislava Galgonka

leden–únor 2024

UP společně s MUO vydává od roku 2021 edici Olomoučtí fotografové, která mimo jiné získala Cenu Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury. Ke konci roku 2023 vychází již šestý svazek: *Vladislav Galgonek – dlouholetý fotoreportér České tiskové kanceláře v Olomouci*. Pro výstavu je vybrán materiál z archivu ČTK z let 1973–1980. Zahájení proběhne v Olomouci, výstava dále putují do dalších měst. Už navštívila Bratislavu, Budapešť, Bělehrad, Opolí, Ostravu, Opavu, ...

- výstava v režii kurátorů: Štěpánka Bielešová, Aleš Prstek

- zahájení v režii UP, MUO, ČTK, VKOL (hosté Ol. kraj, SMOI)

Květy trpělivosti. Květinové motivy v liturgickém umění a jejich symbolický význam

19. 1. – 9. 3. 2024

Jako mocné duchovní symboly se motivy z rostlinné říše objevují již v biblických textech a posléze i v duchovní literatuře. Od středověku se však s jejich zobrazením můžeme setkat také v umění a uměleckém řemesle, kde byly často používány jako nositelé a zprostředkovatelé abstraktních myšlenek, transcendentních obsahů a významů. Krása přírody, její pestrost a variabilita byly od raného středověku vnímány jako důkaz Božího stvoření. Křehkost bytí květin byla spojována s křehkostí a zranitelností lidského života...

Instalace představí pestře vyšívaná, drahocenná mešní roucha, zlatnický dokonale zpracované liturgické nádoby s rostlinnými a květinovými motivy, výběr barokních duchovních tisků a bohatě ilustrovaných rukopisných modlitebních knih i ukázky dobových herbárií či grafických vzorníků, které sloužily umělcům a řemeslníkům jako pestrý zdroj inspirace napříč staletími.

- ve spolupráci s MUO a CMTF UPOL

Výstava v rámci tradičního festivalu francouzské kultury

březen–duben 2024

- výstava v rámci tradičního festivalu francouzské kultury *Bonjour Olomouc*

Výstava v rámci Národní soutěže fotografie

17. 5. – 22. 6. 2024

Výstava *Madam Praha* představí jednoho z vítězů 43. Národní soutěže fotografie Bedřicha Seberu. Pražský rodák se věnuje převážně černobílé pouliční fotografii, v níž vyhledává tzv. poezii všedního dne. Inspiraci čerpá z atmosféry hlavního města a lidí v něm žijících.

- výstava ve spolupráci s VMO

Top off Kopp

červen–srpen 2024

- série fotografií bývalého velvyslance v Itálii Ing. Pavla Koppa, která představí průřez jeho více jak padesátileté produkce

Ing. Pavel Kopp, CSc. (* 1940), se narodil v Plzni, ale záhy se s rodiči přestěhoval do Prahy. Vystudoval ČVUT Praha, fakultu elektrotechnickou, se specializací rozhlas, film, televize. Pak pracoval jako pedagog, úředník v zahraničním obchodě a diplomat. Z toho osm let v Itálii, odkud pocházejí jeho vzdálení předkové. Od mládí věnuje se fotografování, se zaměřením na

street photo. Publikoval knihu *Chvilky s Itálií* (s Miroslavem Horníčkem, s doslovem Františka Nepila), která vyšla česky i italsky. Jeho fotografie doprovázely antologii italského básníka Sandra Penny *Zvláštní radost žít* (v překladu V. Janovice) a knihu básní Vladimíra Janovice *Most alchymistů*. Publikuje v českých i italských časopisech, např. v kulturních rubrikách celostátních deníků *La Repubblica*, *Corriere della Sera*, *Il Messaggero* aj. Uskutečnil přes třicet fotografických výstav doma i v zahraničí. Česká televize natočila klip z jeho retrospektivní výstavy ve Strahovském klášteře *Pavel Kopp – 50 let s fotografií* (2018). Z jeho výstavy v Palermu *Dva pohledy na Itálii* natočila klip italská televize.

35 let od Sametové revoluce v Olomouci

listopad–prosinec 2024

Výstava fotografií Jana Fraita přiblíží revoluční dění v Olomouci, připraveno ve spolupráci s rodinou.

Nördlingen pohledem fotografů a umělců

listopad–prosinec 2024

Výstava představí město Nördlingen ve fotografii amatérských fotografů, projekt vznikl jako jeden z výstupů letošního jednání vedení VKOL se zástupci PR oddělení a kultury města Nördlingen.

Výstavy se budou nadále konat také v Galerii Biblio, Bezručova 2, ať už jako samostatné výstavy, či jako součást výstav v Červeném kostele.

Plán výstav v Galerii Biblio:

- prosinec 2023 – 14. 1. 2024 *Tři králové*,
- 15. 1. – 21. 1. 2024 *Voda je život*,
- únor–březen *Česko v Arktidě / Arktida v Česku*,
- duben–květen *Michal Cikryt: Jeseníky z výšky*,
- červen–srpen *250 let od narození Josefa Jungmanna*,
- září–říjen *Kuchařské tisky VKOL*,
- listopad výstava v rámci festivalu *Olmützer Kulturstage*,
- prosinec výstava oddělení VVM.

Listopad 2023

Zpracovali ředitelka VKOL a vedoucí oddělení VKOL.

Obsah

A. Úvod	2
B. Hospodářské a organizační úkoly.....	4
Ekonomika a provoz.....	4
C. Doplnění a zpracování fondu	6
Povinný výtisk	6
Dary	6
Nákup	6
Výměna zahraniční literatury	7
Periodika.....	7
Zpracování fondů.....	7
D. Správa fondu a historické fondy	9
E. Studovny a služby.....	11
Hlavní studovna	11
Půjčovní služby	11
Meziknihovní služby	11
Informační služby.....	12
Multimediální studovna.....	12
Německá knihovna.....	13
F. Informační technologie	14
G. Regionální služby knihovnám Olomouckého kraje.....	16
H. Vzdělávací a kulturní akce pro školy a veřejnost	18
I. Bibliografie, ediční a propagační činnost.....	24
Bibliografické a biografické informace	24
Publikace	24
Časopis KROK	24
Propagace a marketing	25
J. Projekty	27
K. Červený kostel.....	29